

TNK 136 WG8 DATEX II

Zpráva o činnosti za rok 2016

Datum:	6. prosince 2016
Zpracoval:	Ing. Jan Vlčinský
Zpracováno pro:	SILMOS s.r.o. Křížíkova 70, 612 00 Brno, Královo Pole

TNK 136 WG8 DATEX II Zpráva o činnosti za rok 2016.....	1
1 Seznam norem.....	3
1.1 Část 1: Obecný rámec a architektura.....	3
1.2 Část 2: Označování pozice (polohy).....	3
1.3 Část 3: Publikace situace.....	3
1.4 Část 4: Publikace proměnného dopravního značení.....	4
1.5 Část 5: Measured and elaborated data publications.....	4
1.6 Část 6: Publikace parkování.....	4
1.7 Část 7: Společné datové prvky.....	5
1.8 Část X: Způsoby výměny informací.....	5
1.9 Roadmap – plán rozvoje norem.....	5
2 Činnost skupiny WG8 v roce 2016.....	6
2.1 Jednání skupiny WG8 a další zahraniční cesty.....	6
2.2 Činnost gestora.....	6
2.2.1 NAT.....	6
2.2.2 Národní registr dopravních informací ČR.....	6
1.9.1 Projekt Kamelot.....	7
1.9.2 Projekt "BéĎa".....	7
1.9.3 Účast v Evropském projektu DATEX II CEF (call 2.1).....	7
1.9.4 Účast v projektu CROCODILE 2.....	7
1.9.5 Worskhop Sdílení dopravních informací.....	7
1.9.6 Projekt "Kyklopedie".....	7
3 Předpoklad prací v roce 2017.....	7
3.1 Počet plánovaných zasedání TC278 / WG8.....	7
3.2 Předpoklad prací v plánu normalizace.....	8
4 Zhodnocení činnosti skupiny WG8.....	8

Úplný název pracovní skupiny CEN TC 278/WG8 je „Silniční dopravní data“.

Pracovní skupina se zabývá zejména normami DATEX II, které řeší formát a způsob výměny dopravních informací mezi datovými centry.

1 Seznam norem

Všechny části normy mají společný formát názvu:

Anglicky: Intelligent transport systems - DATEX II data exchange specifications for traffic management and information - Part <X>: <specifický název části>

Česky: Inteligentní dopravní systémy - Specifikace výměnného formátu DATEX II pro řízení dopravy a dopravní informace - Část <X>: <specifický název části>

1.1 Část 1: Obecný rámec a architektura

Anglicky	Context and framework
Číslo	CEN TS 16157-1
Přijetí do ČSN	Přijato do ČSN v angličtině s průvodním překladem základních pojmů.

Norma popisuje koncepci tvorby modelů dat a jejich rozšiřování.

Norma prochází zásadní revizí, připravuje se ve variantě EN (norma), vydání počátkem 2018, pokud se neprotáhne z důvodu zapracování pozdních komentářů např. z Německa.

Při revizi byly vyčleněny společně užívané datové typy do samostatné části normy číslo 7.

1.2 Část 2: Označování pozice (polohy)

Anglicky	Location referencing
Číslo	CEN TS 16157-2
Přijetí do ČSN	Přijato do ČSN překladem.

Norma popisuje způsoby popisování polohy událostí.

Norma prochází zásadní revizí, připravuje se ve variantě EN (norma), vydání počátkem 2018. Nově by měla obsahovat i např. metodu OpenLR.

1.3 Část 3: Publikace situace

Anglicky	Situation publication
Číslo	CEN TS 16157-3
Přijetí do ČSN	Přijato do ČSN překladem.

Norma popisuje způsoby popisování běžných dopravních situací jako jsou uzavírky, omezení, nehody, náledí apod.

Norma prochází zásadní revizí, připravuje se ve variantě EN (norma), vydání počátkem 2017, pokud se neprotáhne z důvodu zapracování pozdních komentářů např. z Německa.

1.4 Část 4: Publikace proměnného dopravního značení

Anglicky	Variable message sign (VMS) publications
Číslo	CEN TS 16157-4
Přijetí do ČSN	Přijato do ČSN překladem.

Norma popisuje způsoby popisování proměnných dopravních značek (polohy, charakteristiky) a informací, které se na nich zobrazují. Norma neřeší řízení takových značek.

1.5 Část 5: Measured and elaborated data publications

Anglicky	Measured and elaborated data publications
Číslo	CEN TS 16157-5
Přijetí do ČSN	Přijato do ČSN překladem.

Norma popisuje způsoby popisování informací o měřících stanicích, naměřených dat a vypočtených dat.

1.6 Část 6: Publikace parkování

Anglicky	Parking publications
Číslo	CEN TS 16157-6
Přijetí do ČSN	Navrženo pro přijetí překladem.

Norma popisuje způsoby popisování informací o parkovištích (vč. parkovacích domů), jejich obsazenosti a parkujících vozech.

1.7 Část 7: Společné datové prvky

Pozn.: Původně byla část 7 plánovaná jako Traffic view publication, ale tato část byla z plánu vyřazena.

Anglicky	Common data elements
Číslo	CEN EN 16157-7 (v přípravě)
Přijetí do ČSN	Bude navrženo pro přijetí překladem.

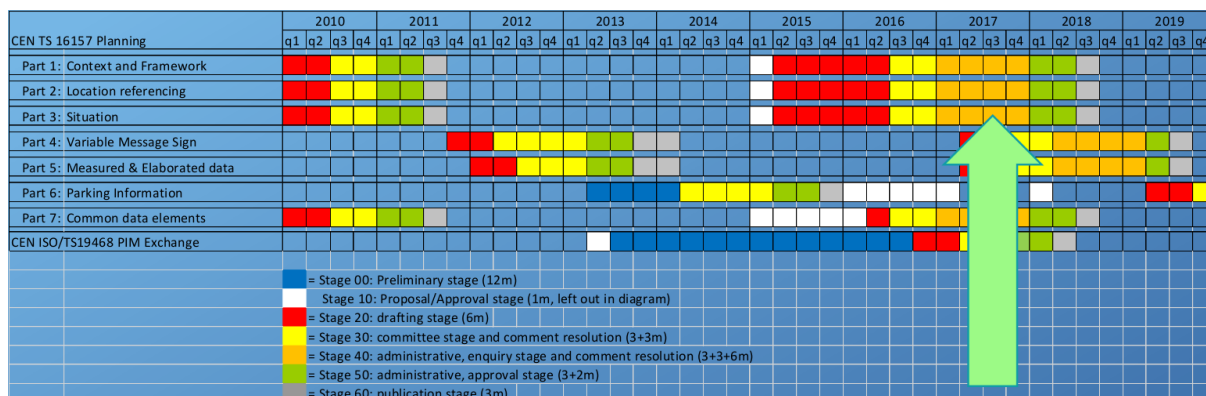
Norma vzniká v rámci revize částí 1, ze které se vyčleňují společně používané datové typy do této části.

1.8 Část X: Způsoby výměny informací

Anglicky	Exchange specification including information management layer
Číslo	- (v přípravě)
Přijetí do ČSN	(norma je zatím ve vývoji)

Norma vzniká ve spolupráci s ISO/TC208/WG9, úkolem CEN/TC278/WG8 je přinést návrh řešení.

1.9 Roadmap - plán rozvoje norem

Plán tvorby DATEX II norem (Bard de Vries, DATEX User Forum Dublin v září 2016)

2 Činnost skupiny WG8 v roce 2016

WG8 se zabývá údržbou a rozvojem sady norem kolem formátu DATEX II. Na základě dříve vytvořeného modelu tříd pro DATEX II je prováděna jeho aktualizace v rámci zachování zpětné kompatibility, a kde je to potřebné, přijímají se do normy rozšíření, které rozšiřují oblasti využití. Zpětná kompatibilita je požadována v rámci „major“ verze, ve stávajících normách tedy ve verzi 2.x. Nově revidovaný model a normy dovolí nekompatibilní úpravy přechodem na verzi 3.x. Rok 2016 byl ve znamení těchto revizí a tyto aktivity budou pokračovat postupně dalších několik let (jak se budou revidovat další části norem).

Současně je vyvíjena aktivita v oblasti vývoje standardu pro obecnou výměnu informací mezi centry. Hlavní motivací je existence této aktivity na úrovni ISO TC 208/WG9, se kterou je v tomto směru udržován pravidelný kontakt. Cílem je zajistit, aby případně přijatá ISO norma pro tuto oblast nebyla v rozporu s principy, na kterých je současná praxe DATEX II postavena.

2.1 Jednání skupiny WG8 a další zahraniční cesty

Běžně se uskutečňují dvě jednání WG8 ročně. Letos bylo na jaře jednání odloženo, místo toho bylo v srpnu jedno třídní jednání, protože bylo zapotřebí zapracovat velký počet interních připomínek souvisejících s revizí prvních tří částí normy.

Další jednání probíhala v rámci souvisejících projektů.

- 20.4. (2 dny) Utrecht (Béřa, CEF DATEX II)
- 11.5. (2 dny) Vídeň (Béřa, CROCODILE 2)
- 2.7. (2 dny) Valencie (Béřa, CEF DATEX II)
- 22.8. (3 dny) Utrecht (**WG8**) (viz samostatná zpráva)
- 13.9. (2 dny) Dublin, DATEX II User Forum (Kamelot)
- 16.11. (1 den) Ljubljana (Béřa, CROCODILE 2)

2.2 Činnost gestora

2.2.1 NAT

Z dlouhodobého hlediska se stále aktivně podílejí David Bárta (CDV) a Petr Bureš (FD ČVUT). O aktualitách jsou průběžně informováni také lidé z ŘSD (Filip Týc) a z MD (Martin Pichl, Ondřej Bílý a Horvath Zoltan).

2.2.2 Národní registr dopravních informací ČR

V květnu byl registr vystaven na adrese <http://registr.dopravniinfo.cz> a mj. prezentován na kontrolním dni projektu CROCODILE.

1.9.1 Projekt Kamelot

„Kamelot“: „Komplexní řešení distribuce dopravních informací ve standardizovaných formátech“, který je financován Technologickou agenturou ČR v rámci programu Alfa pod číslem TA04031524.

1.9.2 Projekt "BéĎa"

„BéĎa“: „Projekt Zavedení Evropského standardu DATEX II pro výměnu dopravních informací“ je zadán Ministerstvem dopravy ČR a je financován Technologickou agenturou ČR v rámci programu Beta pod číslem TB0500MD014.

1.9.3 Účast v Evropském projektu DATEX II CEF (call 2.1)

ČR se tohoto projektu díky projektu BéĎa účastnila jako externí člen.

1.9.4 Účast v projektu CROCODILE 2

Projekt CROCODILE 2 koordinuje implementaci DATEX II v koridoru Polsko, Česko, Slovensko, Rakousko, Maďarsko, Chorvatsko, Slovinsko, Řecko a Itálie. Těchto jednání jsme se aktivně účastnili (projekt BéĎa).

1.9.5 Worskhop Sdílení dopravních informací

Dne 24.11. proběhl na ČVUT jednodenní workshop "Sdílení dopravních informací", viz <http://workshop.kamelot.io>. Worskhop byl uspořádán ve spolupráci projektů Kamelot, BéĎa a projektu "Posuzování shody komponentů a aplikací ITS" (TAČR/Beta: TB0400MD007).

1.9.6 Projekt "Kyklopedie"

V TNK 136 vznikla pracovní skupina STANDARD, která rozpracovává nástroj pro prezentaci základních oblastí telematiky a standardizace přehledným způsobem. Vytvořené heslo "DATEX II" (vzniklo v rámci tvorby prototypu hesla) bylo opakovaně vytěženo při účasti na DATEX II aktivitách a to zejména proto, že umožňovalo ostatním účastníkům přehledně prezentovat komplexní logiku probíraných témat a souvislostí srozumitelným způsobem. Heslo bylo také využito při komunikaci s novináři při podpoře PR aktivit souvisejících s DATEX II a projektem CROCODILE 2.

3 Předpoklad prací v roce 2017

3.1 Počet plánovaných zasedání TC278 / WG8

V současné době jsou podle běžné praxe naplánována dvě zasedání WG8 ročně.

- 7 a 8. května 2016 – Vídeň, Rakousko
- srpen nebo září 2016 – zatím neurčeno

3.2 Předpoklad prací v plánu normalizace

Na rok 2016 bylo navrženo přijetí částí 6 (Publikace parkování) překladem, protože to podpoří kvalitní interpretaci přenášených informací. Tento překlad nebyl realizován a je navržen na rok 2017.

4 Zhodnocení činnosti skupiny WG8

Na úrovni CEN je WG8 velice aktivní skupinou s jasným posláním.

V Evropském měřítku lze považovat DATEX II za zralé řešení, které stojí nejen na vydaných normách, ale také na celé řadě reálných implementací, které fungují již řadu let.

Byla vydána nařízení Evropské komise v přenesené pravomoci (EU), která explicitně vyžadují použití DATEX II pro vybrané aplikace v národních implementacích:

- č. 885/2013 ze dne 15. května 2013 – „poskytování informačních služeb týkajících se bezpečných a chráněných parkovacích míst pro nákladní a užitková vozidla“.
- č. 886/2013 ze dne 15. května 2013 – „údaje a postupy pro poskytování minimálních univerzálních informací o dopravním provozu souvisejících s bezpečností silničního provozu uživatelům“.
- č. 962/2015 ze dne 18. prosince 2014 – „poskytování informačních služeb o dopravním provozu v reálném čase v celé EU“

Na národní úrovni byly vydány související normy, další normy jsou v návrhu. TSK Praha již data v DATEX II publikuje. U NDIC se očekává implementace v roce 2017, dnes provozuje Národní registr dopravních informací.

Díky projektu "BéĎa", zadaným Ministerstvem dopravy, bylo letos možné zásadním způsobem rozšířit odbornou podporu úředníkům Ministerstva dopravy, ŘSD ale i odborné veřejnosti a současně se výrazně zapojit do Evropských aktivit v této oblasti v projektech CROCODILE 2 a CEF DATEX II.